11 Νοεμβρίου 2013

Οι γέροντες Παΐσιος, Εφραίμ Κατουνακιώτης και Εφραίμ Φιλοθείτης, όπως τους γνώρισα



γιοι -

Για τον μακαριστόν Γέροντα Παΐσιον, τον επίσης μακαριστόν Γέροντα π. Εφραίμ Κατουνακιώτην και για τον Γεροντά του Αρχιμανδρίτην Εφραίμ Φιλοθείτην -ο οποίος τα τελευταία χρόνια ασκείται στις ΗΠΑ κι έχει ιδρύσει με τη χάρη του Θεού 17 υπέροχα μοναστήρια στην υπερατλαντικήν ήπειρο- μας ομιλεί, αγαπητές και αγαπητοί μου αναγνώστες της «δημοκρατίας», ο πολιός Καθηγούμενος Αρχιμανδρίτης Φιλόθεος Καρακαλληνός.– Μ.Μ.: Γέροντα, νωρίτερα αναφέρατε τον Γέροντα Παΐσιον· τον γνωρίσατε αρκετά; Ερωτώ διότι έχω πληροφορηθεί ότι ο μακαριστός Γέροντας είχε κατευθύνει προς το μοναστήρι σας αρκετούς νέους, οι οποίοι τον είχαν συμβουλευθεί πού να κοινοβιάσουν.– Αρχιμ. Φ.Κς: Δεν ευτύχησα να έχω στενήν επικοινωνία με τον άγιο Γέροντα. Θα σας πω όμως κάτι το χαρακτηριστικόν: Εναν μήνα προ της μακαρίας κοιμήσεώς του βρέθηκα στη Θεσσαλονίκη. Ο Γέροντας ήτο εξαντλημένος, λόγω της σοβαράς ασθενείας του. Αυτός ήτο και ο λόγος που δίσταζα να τον επισκεφθώ στη Σουρωτή, παρότι ο συνοδός μου διακαώς το επιθυμούσε. Τελικώς, εκάμφθην προ της μεγάλης επιμονής του και πήγαμε στο μοναστήρι. Παρεκαλέσαμε τις μοναχές να μας επιτρέψουν να φιλήσουμε το χέρι του. Με ευγένεια και σεβασμό μάς απέτρεψαν, λέγοντας ότι η κατάσταση της υγείας του δεν το επέτρεπε. Μπροστά στην παρακλητική μας διάθεση κάμφθηκε μία μοναχή και πήγε να τον ενημερώσει.

Δίχως να το αξίζω, έγινε στην ουτιδανότητά μου ίλεως ο Θεός· μεγάλη, μεγίστη χάρη μού έγινε και με δέχθηκε ο Γέροντας. Μόλις μπήκα στο κελλάκι του, αισθάνθηκα ευωδία τιμίου λειψάνου, η οποία ενισχύθηκε όταν τον ασπάσθηκα! Ευωδίαζε από την κορυφή έως τα νύχια! Με καλοσύνη κι ενδιαφέρον με ρώτησε για το μοναστήρι, για κάποιους αδελφούς που ο ίδιος είχε συστήσει. Κάποια στιγμή μού είπε για κάποιον που προσφάτως είχε προσέλθει ως δόκιμος: «Αυτός μπορεί και να μη θέλει να γίνει μοναχός»· σαν να μου έλεγε ότι αυτός δεν είναι για μοναχός. Πράγματι, όπως το είπε έτσι και έγινε. Μα δεν χρειαζόταν άλλη απόδειξη των χαρισμάτων του. Ηταν «απτή», ολοφάνερη η ευωδία που αισθάνθηκα· ευωδία σαν από άγιο λείψανο, ιδιαίτερη, χαριτωμένη!..

– Μ.Μ.: Γνωρίσατε τον Κατουνακιώτη παπα-Εφραίμ;– Αρχιμ. Φ.Κς: Είχα πάει μερικές φορές στο ησυχαστήριό του, στην έρημο των Κατουνακίων. Πρώτη φορά τον είδα το 1971. Δεύτερη φορά πήγα μ’ έναν άλλον μοναχό, στο καλύβι του. Ηταν η επαύριον του Τιμίου Προδρόμου. Ημασταν στην πανηγυρίζουσα Μονή Διονυσίου και μετά την τράπεζα ανηφορήσαμε για τα Κατουνάκια, για το ησυχαστήριο του Αγίου Εφραίμ. Μ’ έβαλε και λειτούργησα. Οι συζητήσεις που έκανε, σχεδόν πάντοτε, περιεστρέφοντο γύρω από το μεγάλο θέμα της υπακοής. Μας έλεγε διάφορα περιστατικά με τον Γέροντά του Νικηφόρο. Μας έλεγε και άλλ’ ανάλογα περιστατικά, άλλων μοναχών. Τι να σας πω... Ηταν για μας δώρο του Θεού η επικοινωνία με τον Γέροντα!..

Το 1993 μια ομάδα Καρακαλληνών μοναχών πήγαμε στα Κατουνάκια. Ο Γέροντας και οι υποτακτικοί του καταγίνονταν έξω από το ησυχαστήριό τους να φτιάχνουν πεζούλια. Μόλις μας είδε, σκίρτησε από χαρά και φώναξε: «Ω! Καλώς ήλθατε, ανιψάκια μου! Καλώς ορίσατε!» Μας έλεγε έτσι, επειδή έχουμε κάποια πνευματική συγγένειαν· όπως είναι γνωστόν, ο Γέροντάς μας Εφραίμ ο Φιλοθεΐτης ήταν υποτακτικός του Γέροντος Ιωσήφ του Ησυχαστού, τον οποίον ο παπα-Εφραίμ θεωρούσε Γέροντά του! Προχώρησε λοιπόν τότε προς εμένα, άνοιξε την τεραστίαν αγκάλη του, μ’ έκλεισε μέσα και μ’ ευλογούσε συνεχώς! Μιλήσαμε για διάφορα. Πάντοτε, οι ομιλίες του ήσαν πνευματική πανδαισία. Κοντά του αισθανόμουν τόση χάρη, που θαρρούσα ότι ήμουν στον Παράδεισον! Ητο για μένα μεγάλη, σπανία ευεργεσία, δώρο του Θεού η επικοινωνία με τον Κατουνακιώτη Γέροντα.

– Μ.Μ.: Αγιε καθηγούμενε, αναφερθήκατε ακροθιγώς στον Γέροντά σας Εφραίμ, υποτακτικό του μακαριστού αγίου Γέροντος Ιωσήφ του Ησυχαστού. Παρακαλώ να μας μιλήσετε για τον Γέροντά σας. Κάνετε αγάπη, άγιε καθηγούμενε, γι’ άλλη μία φορά...– Αρχιμ. Φ.Κς: Θα κάνω αγάπη και υπακοή θα κάνω, διότι και ο Γέροντας έκανε τυφλήν υπακοή στον Γέροντά του Ιωσήφ. Ανεδείχθη τέλειος υποτακτικός! Ελαβε πλουσίως τη χάρη του Αγίου Πνεύματος και διέπρεψε και διαπρέπει ως

χαριτωμένος Γέροντας και Πνευματικός. Τόσον ο Γέροντάς μου Εφραίμ όσο και οι λοιποί άγιοι υποτακτικοί του σπηλαιώτου Ιωσήφ αποτελούν υποδείγματα καλογερικής… Διέπρεψαν με την υπακοή τους ο μακαριστός Προηγούμενος παπα-Χαραλάμπης Διονυσιάτης, ο ευλογημένος Γέρων Ιωσήφ Βατοπαιδινός, ο μακαριστός παπα-Εφραίμ Κατουνακιώτης, ο Γέροντάς μου παπα-Εφραίμ Φιλοθεΐτης και οι λοιποί. Το λέγω ξανά, για να το τονίσω: Διέπρεψαν τω όντι με την υπακοή τους οι οσιότατοι αυτοί πατέρες μας, γι’ αυτό και χαριτώθηκαν.

Για να εστιάσω στον Γέροντά μου, οφείλω να σας πω ότι μας ηξίωσεν ο Θεός και γνωρίσαμε εμπειρικώς τη χάρη που ενοικούσε πλούσια στην καρδιά του. Ο Θεός ετίμησε την τελείαν υπακοή του και τον ηξίωσε ν’ αποκτήσει αφοσιωμένη συνοδεία. Μετά την κοίμηση του Γέροντός του Ιωσήφ, εκοινοβίασεν εκεί στη Νέα Σκήτη και ακολούθως στην Προβάτα, στο ησυχαστήριο του Αγίου Αρτεμίου. Εκεί επλήθυνεν ο Θεός την αδελφότητά μας. Ζούσαμε ησυχαστική ζωή. Το πρόγραμμά μας ήτο καθαρώς ησυχαστικόν.

– Μ.Μ.: Ητοι;– Αρχιμ. Φ.Κς: Οι ακολουθίες άρχιζαν με τη δύση του ηλίου και τελείωναν με την ανατολή, περίπου οκτώ ώρες. Εννοείται ότι γίνονταν με τον ησυχαστικό τρόπο, δηλαδή με το κομποσχοίνι. Αυτό το τυπικό ο Γέροντάς μας το μετέφερε από την έρημον, από την καθημερινήν ασκητική πρακτική που είχαν με τον Γέροντά τους Ιωσήφ και τους παραδελφούς του. Αυτό το ησυχαστικό πρόγραμμα διετήρησαν ο Γέροντάς μας Εφραίμ Φιλοθεΐτης, ο Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαιδινός, ο Γέροντας Χαραλάμπης Διονυσιάτης με τις συνοδείες τους· έτσι λοιπόν κι εμείς.

– Μ.Μ.: Ποιες ακολουθίες κάνατε -με το κομποσχοίνι- κάθε βράδυ;– Αρχιμ. Φ.Κς: Εσπερινόν, απόδειπνο και όρθρο.

– Μ.Μ.: Δηλαδή, Γέροντα, δεν λέγατε καθόλου τροπάρια του εσπερινού, του αποδείπνου, δεν διαβάζατε ψαλτήρι, δεν κάνατε κάτι τέτοιο;– Αρχιμ. Φ.Κς: Ακριβώς· ένας αριθμός κομποσχοινιών αναπληρώνει την κάθε ακολουθία, με την ευχή «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με». Ετσι κάνουν οι ησυχασταί…

– Μ.Μ.: Πόσα κομποσχοίνια, Γέροντα, είναι οι ακολουθίες αυτές από τη δύση του ηλίου ως την ανατολήν;– Αρχιμ. Φ.Κς: Είκοσι πέντε με 30 τρακοσάρια. Η Θεία Λειτουργία είναι το μόνο που δεν αναπληρώνεται με κομποσχοίνια· δεν γίνεται ν’ αναπληρωθεί. Ολα τ’ άλλα αναπληρώνονται. Τη Θ. Λειτουργία την κάναμε μεσάνυκτα ακριβώς, αφού ολοκληρώνονταν οι ακολουθίες με τα κομποσχοίνια. Εκείνη την ώρα λοιπόν -εν τω μέσω της νυκτός- συγκεντρωνόμασταν στον κεντρικό Ναό του Αγίου Αρτεμίου και αρχίζαμε παράκληση, εν συνεχεία ώρες και ακολούθως Θεία Λειτουργίαν. Αν ήταν ημέρα που κοινωνούσαμε -Τρίτη, Πέμπτη,

Σάββατο- διαβάζαμε τις ακολουθίες της Θείας Μεταλήψεως και των ωρών και μπαίναμε στη Θ. Λειτουργία· λειτουργούσε ο Γέροντας· μυσταγωγία! Αλησμόνητες εμπειρίες…

– Μ.Μ.: Πόσοι πατέρες ήσασταν τότε;– Αρχιμ. Φ.Κς: Είχαμε φθάσει τους είκοσι πέντε.

– Μ.Μ.: Ο Αγιος Αρτέμιος πιο πέρα από το μοναστήρι όπου βρισκόμαστε δεν είναι;– Αρχιμ. Φ.Κς: Μάλιστα· ούτε μία ώρα δεν είναι από εδώ, από τη Μονή Καρακάλλου· κατεύθυνση προς τη Μεγίστη Λαύρα. Είναι πίσω από ένα ύψωμα και δεν φαίνεται από εδώ.

– Μ.Μ.: Γέροντα, να επανέλθουμε στο ησυχαστικό πρόγραμμα της νυκτός, που ολοκληρωνόταν με τη Θεία Λειτουργία. Μετά το αντίδωρο τι κάνατε;– Αρχιμ. Φ.Κς: Εν συνεχεία ανάπαυσις δύο με δυόμισι ώρες. Εγερσις ακολούθως και διακόνημα· ό,τι έκανε ο καθένας: Αγιογραφία, μαγειρείο, ζύμωμα ψωμιών και φούρνισμα, παρασκευή κολλύβων, ραπτική, προετοιμασία του ξύλου για τις εικόνες, αλλά κι εξωτερικά διακονήματα. Να σημειώσετε ότι η περιοχή αυτή έχει πολλές ελιές, έχει φουντουκιές, διάφορα οπωροφόρα και κήπους. Μερικοί από τους αδελφούς καταγίνονταν με τις εργασίες αυτές. Αλλοι επισκεύαζαν το κτίριον. Αλλοι μετέφεραν άμμο, πέτρες, υλικά. Μετά τα διακονήματα επακολουθούσε η τράπεζα και αμέσως μετά μεσημβρινή ανάπαυση, για ν’ αντέξουμε την ολονυκτίαν αγρυπνίαν.

– Μ.Μ.: Ως προς το φαγητό, πότε βάζατε λάδι;– Αρχιμ. Φ.Κς: Τρίτη, Πέμπτη, Σάββατο και Κυριακή· Εκτός βεβαίως των νηστειών, που έχει ορίσει η Εκκλησία μας.

– Μ.Μ.: Πόσο μείνατε στον Αγιον Αρτέμιον;– Αρχιμ. Φ.Κς: Περίπου δυόμισι χρόνια. Τότε κάλεσαν τον Γέροντά μας στην Ιερά Μονή Φιλοθέου, όπου πήγαμε κι εμείς μαζί του.Μανώλης ΜελινόςΘεολόγος συγγραφέας,διευθυντής Βιβλιοθήκης της Ι. Συνόδου

Πηγή: dimokratianews.gr